

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1— Din

LETO 1937

JULIJ

ŠTEV. 7.

Joža Vovk:

Pozdrav mladih

(Na prosvetni akademiji dne 19. junija 1937)

- Glasnik: Bratje, sestre!
Pa povejte, če nam leta ne teko!
Pa povejte, če ni res tako, kakor da je čas obstal nad nami,
da nam mlado jutro sije, večno jutro, neskaljeno, v krilu naše domačije!
- Štirideset let smo tukaj, ali vsako leto mlajši, vsako leto smo krepkejši, vsako leto smo močnejši. Bratje, sestre, pa povejte, če nam leta ne teko!
Pa povejte, če ni res tako, da smo pod to streho večno mladi!?
- Zbor: Smo!
Glasnik: Večno mladi v svojih dušah?
Zbor: Smo!
Glasnik: Večno mladi v svojih srcih?
Zbor: Smo!
Glasnik: Večno mladi v Kristusu in Cerkvi?
Zbor: Smo!
Glasnik: Svečeniki božji so nas v dom vodili,
kakor Mozes Izraelce iz egiptovske dežele,
In v puščavi
Zbor: naših mrzlih dni,
Glasnik: v puščavi
Zbor: naše bede,
Glasnik: v puščavi
Zbor: dela,
Glasnik: v puščavi
Zbor: dnevnega vrvenja,
Glasnik: v puščavi
Zbor: greha in strasti,
Glasnik: so nam dali piti
Zbor: vodo žive skale!
Glasnik: In zato smo večno mladi,
- Zbor: večno mladi v svojih srcih, večno mladi v svojih dušah, večno mladi v Kristusu in Cerkvi!
- Glasnik: Danes pojemo zahvalno pesem
Zbor: Bogu vsemogočnemu
Za dar mladostnih dni!
Glasnik: Pojemo zahvalno pesem.
Zbor: Pojemo zahvalno pesem, pojemo pozdravno pesem našim svečnikom, ki so kakor Bog v oblaku neustrašeno pred nami šli.
Glasnik: Pojemo pozdravno pesem
Zbor: vsem, ki so mladosti naše cvet vseh štirideset let z osvežujočo vodo zalivali!
Glasnik: Pojemo pozdravno pesem
Zbor: vsem glasnikom, ki se žrtev, dela niso zbali, ki večer so za večerom le za nas se žrtvovali.
Glasnik: Pojemo pozdravno pesem
Zbor: vsem, ki danes z nami svoje se mladosti in mladosti naše veselite!
Glasnik: Čujte,
Zbor: naše bele gore,
Glasnik: čujte,
Zbor: griči, holmi naši,
Glasnik: čujte,
Zbor: ceste in domovi,
Glasnik: čujte,
Zbor: fábriški zidovi,
Glasnik: čujte,
Zbor: vsi ljudje!
Mi smo tu, vsi čili, mladi, mi smo z jasnimi obrazi, svetel cilj gori pred nami. S krepkimi rokami Tržiču kujemo in narodu slovenskemu bodočnost lepših dni!

Pred 40 leti v Trziču

Kadarkoli srečam kakšnega bivšega trziškega dušnega pastirja, mi skoraj vedno vsak pove kakšen spomin na Trzič. Razgibano življenje je za posebnosti, za dobre in tudi slabe stvari v Trziču pač vedno poskrbelo. Ko je v nedeljo 20. junija stopil na našo prižnico ob proslavi 40 letnice Prosvetnega društva sv. Jožefa bivši trziški kaplan, sedanji prošt in generalni vikar ljubljanski, g. Ignacij Nadrah, je pričel svoj pomemben govor o naših potrebah po družbi, veselju, sreči in izobrazbi s spomini na razmere v Trziču v njegovi kaplanski dobi. Gospod prošt pač ne bo zameril, če natisne njegove uvodne besede naš župnijski list, da bodo spomini ohranjeni in da jih večkrat premislimo! Precej dobesedno tako-le nam je povedal:

Ko sem bil v jeseni pred 41 leti predstavljen iz Metlike v Trzič za kaplana, je bil Trzič na nekem prehodu iz stare dobe v novo moderno dobo. Občina je bila v rokah nemških gospodov. V cerkvi na koru so se poleg slovenskih pesmi pele tudi nemške. Versko življenje je bilo na visoki stopnji. Lepe slovesnosti in procesije so se vršile enako veličastno, kakor dandanes. Tudi prejemanje sv. zakramentov je bilo precej pogostno. Stalno prejemanje sv. zakramentov je bilo sicer manjše, kakor dandanes, toda takih, ki bi še za Veliko noč ne šli k spovedi in sv. obhajilu, je bilo prav malo. V šoli je prevladovala še večinoma nemščina. Tudi v materialnem oziru je bilo takrat v Trziču še dokaj dobro. Kdor je hotel delati in je bil dela zmožen, je lahko dobil delo. Ni bilo slišati pritožb, da je plača premajhna.

Takratna trziška gospoda je bila večinoma liberalna. Slovenska napredna družba se je začela vedno bolj odmikati cerkvi. Komunistov in socialnih demokratov še ni bilo. Nemška gospoda je imela svoje društvo. Slovenci so imeli svoje »Bralno društvo«, ki je postajalo vedno bolj liberalno. V tem društvu so pa bili tudi nekateri krščanski možje. Cerkvenega društva pa takrat ni bilo, razen Vincencijeve družbe z župnikom in kaplanom. Ko katoliški možje in fantje niso imeli nobenega društva, kjer bi se zbirali, so se že precej časa menili, kako bi osnovali dobro katoliško društvo. A niso za to našli takega moža. Malo nato, ko sem prišel v Trzič, so me prosili, da ustanovimo društvo. Zbirali smo člane in prosili, da se nam pravila

potrdijo. Vlada je pravila potrdila in društvo je leta 1897 stopilo v življenje.

Za može je bilo tako preskrbljeno, a dekleta so rekla: »Tudi me se moramo zbirati...« Pa smo dobili v hiši g. N. Ahačiča na razpolago dve sobi. Dobili smo igre, časnike in tam so se začela zbirati dekleta. Prosili smo škofijo, da bi se tu ustanovila dekliška Marijina družba. Želja se je izpolnila in tedanji g. župnik Špendal je to vodil.

Ostali so še »jungerci«, najbolj zapuščen del trziškega prebivalstva. Po šoli so se ob nedeljah skrili v razne kraje. Namesto v cerkev, so zavili na druga slaba pota. Tudi tu smo hoteli nekaj storiti. V kaplaniji je bilo eno stanovanje prazno in tu smo povabili mlade fante, da so se začeli zbirati. A svoboda jim je bila veliko več, težko jih je bilo držati skupaj.

Tako je bilo v Trziču pred 40 leti. Ustanovitev katoliškega izobraževalnega društva je bila zvezana z velikimi težavami. Od vseh strani je letelo kamenje na nas. Jokali smo, ko smo društvo ustanovljali. A vse je minilo. Tisti, ki s solzami sejejo, bogato žanjejo in se z veseljem vračajo, ko nesejo domov snope. Bog je to naše delo blagoslovil in danes obhajamo veseli dan, štiridesetletnico katoliškega izobraževalnega društva.

Da spoznamo, kako je bilo to društvo za Trzič koristno, hočem pokazati, kako je društvo vršilo svojo važno nalogo. Ko smo društvo ustanovili, tedaj so začeli Trzičani vzdihovati: »Čemu katoliško društvo? Saj smo vsi katoličani in v cerkev tudi hodimo...« Ko je Jezus v puščavi kruh pomnožil, je rekel: »Poberite kosce, da se ne pokončajo.« In ti kosci so bili katoliški možje in fantje. Tudi za te je bilo nevarno, da se pokončajo, treba je bilo, da se združijo, da se ohranijo...

Misijonski teden se vrši v naši župniji tudi letos v mesecu juliju. Pokažimo dejansko svojo ljubezen misijonom! Naj bodo dekleta-nabiralke prijazno sprejeta! Z molitvijo in darovi pomagajmo drugim, da Bog nam ohrani in pomnoži veliki dar svete vere!

Zakrajšek Viktor:

Cerkvene slovesnosti

V prvi polovici meseca majnika letošnjega leta se mi je zdelo, da sem v Tržiču. Ena za drugo so se vrstile v moji fari lepe cerkvene slovesnosti, pa akoravno sem sam, so se vse lepo vršile.

Že mesec majnik sam, ki je povsod lep, je lep tudi na Kosovem polju. Vročina še ne pritisne, a glavni kras majnika je pa tudi tu Marijin oltar. Vsak večer sem moral imeti šmarnični govor, kar je sicer naporno, a lepo delo; verniki so pa prepevali lavretanske litanije. Na Vnebohod sem pa vodil k evharističnemu kralju 84 malih, nedolžnih otrok. Ta dan je bil poplačan ves trud, ki sem ga imel s pripravo, saj sem moral hoditi v eno uro in pol oddaljeno vas, da sem tam pripravil 10 otrok, katerih edina šola je pastirska palica. Ko so predpoldne prignali kože domov, sem jih zbral na travi in pričela se je šola. Ni lahko to delo, a ob pogledu na 84 nedolžnih otrok, ki jim prvič deliš sveto obhajilo, človek pozabi na vse.

Dva dni pozneje smo sprejeli gospoda škofa, ki so prišli birmovat. Kar 227 otrok je čakalo, da prejme zakrament sv. birmе. Ker je 9. maja v Janjevem cerkveno žegnanje, so prišli na božjo pot k sv. Miklavžu tudi katoličani iz drugih fara. Cerkev je bila prepolna in tudi dela ni bilo malo, saj je bilo samo ta dan podeljenih 750 sv. obhajil. Bal sem se, kako bom uredil toliko otrok in botrov pred početkom birmovanja, saj je znano, koliko je navadno ob takih prilikah prerivanja in čakanja, pa čeprav je cela vrsta duhovnikov, ki skrbе za red. Meni je šlo pa to hitro od rok. Seveda sem že cel teden prej pripravljaval otroke na to. Vsakemu sem določil v cerkvi mesto, kjer bo stal na dan birmovanja, in vsak je moral doma povedati botru oziroma botri, kje mu je določeno mesto in kje mora on stati. Pa so me poslušali, akoravno me navadno ne. Otroci so že med sv. mašo stali na svojih mestih, seveda v veliki gnuječi, a ko sem po sv. maši rekel, naj se drugi ljudje umaknejo, so ostali otroci s svojimi botri na mestih in po preteku dobrih pet minut je bil red v cerkvi. Sam sebi sem se čudil in sam sebi čestital.

V hiši poleg cerkve je pa med tem umiral generalni vikar skopljanske ško-

fije prelat Tomo Glasnović. Že pred mesecem je prišel v svoje rodno mesto in se naselil v svoji hiši, da se spočije in ozdravi. Pa Bog je hotel drugače; bolezen je bila iz dneva v dan hujša in na dan sv. birmе popoldne je mirno zaspal v Gospodu, ko mu je še škof sam podelil zadnji blagoslov. Celih 49 let je deloval v težkem vinogradu Gospodovem v skopljanski škofiji — tri leta je celo upravljal škofijo. Vsaka smrt je težka in žalostna, a meni smrt tega dobrega duhovnika ni nikakor vzela prazničnega razpoloženja; zakaj »dober hlapec je šel k Bogu po svoje plačilo«, tako sem si mislil ob mrtvem prelatu. Poklical me je za čas svoje bolezn in mi narekoval testament. Ko sva končala, je poklical svoje sorodnike in jim rekel: »Nekaj sem določil tudi vam, a tega, kar sem napisal, se ne dotikajte. Od cerkve sem zaslužil, cerkvi dajem.« Prijel je križ in ga poljubil. Križ in rožni venec sta mu bila od tega trenutka edina tovariša. Malo se je od tega trenutka razgovarjal z ljudmi, zato pa mnogo več z Bogom. Ko je v poslednjih dneh že popolnoma obnemogel, je s prsti še vedno gibal, kot da prebira rožni venec. Ni me pretresla ta smrt, saj je bila tako lepa, tako praznična. (Konec prihodnjič.)

To in ono

Na Ovsiše gredo častilci sv. Valentina tudi letos prvo nedeljo v juliju, kjer opravijo svoje pobožnosti v običajnem redu.

Napačno so morda nekateri razumeli spomine g. V. Zakrajška v zadnji številki, kjer omenja osebe, ki so imele opravka pri razpustu prosvetnega društva sv. Jožefa. Zato bodi naravnost povedano: g. občinski tajnik Japelj se je pri izvrševanju tistega nesrečnega posla obnašal povsem korektno in je očitno nerad in proti svojemu osebnemu prepričanju pač moral vršiti tedaj le svojo — službeno dolžnost.

Namesto venca na krsto pokojni Angeli Srečnikovi je darovala družina brivca Josefa za Vincencijevo konferenco din 100, in Sajevec Marija namesto cvetja † Ribnikar Mariji din 50.

Oznanila za julij

1. Praznik presv. Krvi Gospodove.
2. Prvi petek in Obiskovanje Marijino. Ob 6 je sv. maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je skupna molitev sv. ure v župni cerkvi od osme do devete ure.

4. VII. nedelja po binkoštih in prva v mesecu. Zjutraj je skupno sv. obhajilo mož in fantov.

5. Praznik sv. Cirila in Metoda.

11. VIII. nedelja po binkoštih in nedelja sv. Cirila in Metoda. Ob šestih je sv. maša pred Najsvetejšim in pri tej sv. maši naj pristopijo k sv. obhajilu zlasti člani prosvetnih organizacij.

14. Obljetnica posvetitve prevzv. g. knezoškofa dr. Gregorija Rožmana, vladike naše škofije. Visoki knez bodi priporočen v molitev!

16. God Karmelske Matere božje. Ob šestih je orglana sv. maša za žive ude bratovščine. Ta dan morejo dobiti verniki popolne odpustke, kadar obiščejo cerkev in molijo v namen sv. očeta. Ti popolni odpustki se morejo dobiti od 15. opoldne do 16. opolnoči. Seveda je potreben tudi prejem sv. zakramentov. Člani karmelske bratovščine morejo prejeti še posebne odpustke danes ali v osmini praznika.

17. Sv. Aleš. Ob šestih je orglana sv. maša po namenu Dolincev in med sv. mašo je običajno darovanje.

18. IX. nedelja po binkoštih. Službe božje so v navadnem redu. Popoldne ob dveh je skupen shod za karmelsko bratovščino in za dekliško Marijino družbo, ki bo ta dan pomnožena tudi s sprejemom novih članic. Nato so pete litanije Matere božje in končno običajno darovanje za opravilo naslednjega dne. Po vsem tem je še v kapelici sprejem novih udov v karmelsko bratovščino.

19. Ob pol šestih so velike bilje in nato slovesna črna peta sv. maša z leviti za vse umrle ude karmelske bratovščine. Po sv. maši je obhod po pokopališču, kjer je libera pred kapelico. — Ta dan je tudi god sv. Vincencija Pav. in je na Skali ob sedmih sv. maša za vse dobrotnike Vincencijeve konference.

25. X. nedelja po binkoštih in god sv. Jakoba. Službe božje so v navadnem redu.

26. God sv. Ane. Ob pol šestih zjutraj je v župni cerkvi govor za matere in nato sveta maša s skupnim sv. obhajilom za članice ženske Marijine družbe. Pri Sv. Ani je sv. maša ob deseti uri.

29. Celodnevno čiščenje sv. R. T. v kapeli Dekliškega doma. Sv. Rešnje Telo bo izpostavljeno od šeste ure zjutraj do šeste ure zvečer. Pričetna pobožnost s sv. mašo se vrši zjutraj ob šestih, zvečer se pa vrši ob pol šestih kratak govor in nato slovesne pete litanije Srca Jezusovega z zahvalno pesmijo. Ure čiščenja si razdelijo med seboj prebivalke Dekliškega doma, a vljudno so vabljeni tudi drugi verniki, da grede ta dan v to kapelo počastiti sv. Rešnje Telo kadarkoli, zlasti pa v popoldanskih urah.

31. Sv. Ignacij.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red; shod 4., vesoljna odveza 2.

Dekliška Marijina družba: shod in skupno sv. obhajilo 18.

Marijina družba za žene: shod, sv. maša in skupno sv. obhajilo 26.

Karmelska bratovščina: shod 18., sv. maši 16. in 19.

Sv. maša na Kofcah: 4. in 18.

Mesečna sv. spoved šolarjev: 17.

Župnijska kronika za maj

Maja v naši župniji rojenih: 14.

Maja v naši župniji poročenih:

1. Kokalj Albin, brijski pomočnik, Zagorje ob Savi 159, in Jereb Pavla, zasebnica, Tržič, Ljubeljska cesta 14, poročena 9. maja.
2. Jančič Anton, delavec pri »Pekos«, Retnje 10, župnija Križe, in Kralj Marija, zasebnica, Tržič, Cerkevna ulica 18, poročena 15. maja.
5. Paplar Anton, predilniški delavec, Bistrica 35, in Pernuš Terezija, predilniška delavka, Tržič, Preska 1, poročena 15. maja.
4. Roblek Boris, predilniški delavec, Bistrica 66, in Ude Ivana, predilniška delavka, Tržič, Ljubeljska cesta 52, poročena 16. maja.
5. Kokalj Jože, mizarski pomočnik, Letence 4, župnija Goriče, in Toporiš Jožefa, predilniška delavka, Tržič, Pred šolo 4, poročena dne 16. maja.
6. Kolman Jožef, progovni delavec, Kovor 71, in Ivana Kralj, predilniška delavka, Tržič, Ljubeljska cesta 18, poročena 17. maja.

Maja v naši župniji umrli:

1. Ahačič Marija, gospodinja-vdova, rojena pri Sv. Ani 4. 5. 1865, poročena 30. 6. 1889, umrla v Tržiču, Ljubeljska cesta 42, dne 1. maja.
2. Kermelj Stanislav, sin čevljarja, rojen v Tržiču 1. 5. 1937, umrl v Tržiču, Za Virjem, dne 5. maja.
3. Košir Franc, samski občinski ubožec, rojen v Križah 2. 4. 1872, umrl v Tržiču, Cerkevna ulica št. 21, dne 4. maja.
4. Markič Ignacij, čevljarjski pomočnik, rojen v Križah 1. 2. 1905, poročen 8. 6. 1950, umrl v Tržiču, Ahačičeva ulica 19, dne 10. maja.
5. Weihauser Ignacij, sin delavca, rojen na Bistrici 18. 2. 1937, umrl na Bistrici 1, 12. maja.
6. Kokalj Amalija, gospodinja, rojena v Tržiču 10. 7. 1865, poročena drugič 8. 11. 1905, umrla v Tržiču, Pot na pilarno 15, dne 28. maja.
7. Smolej Vincencija, hči čevljarja, rojena v Tržiču 5. 4. 1922, umrla v Tržiču, Ljubljanska cesta 14, dne 29. maja.
8. Bodlaj Marijana, gospodinja-vdova, rojena 8. 11. 1868, poročena 5. 5. 1895, umrla pri Sv. Ani št. 16, dne 31. maja 1937.